

ARCHA

Zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Cena Přístav 2013

Rozhovor s Jiřím Mackem – Čiksikou

Představujeme: Chmelnický dětský klub

Táboření a láska k přírodě

Ano, říká se nám kotlíkáři, trampové, turisté či třeba vandráci...

Pojmenování, které nám ostatní lidé vymýšlejí, často odráží jejich vlastní názory a předsudky spíše než realitu samotnou. My sami si dáváme vlastní jména (či, chcete-li, přezdívky) a máme pro spoustu míst a věcí své vlastní názvy. Všechny „kotlíkáře“ ovšem spojuje jediné. Je to láska k přírodě a táboření v ní.

Pamatuji si svoje první výpravy a vandry s kamarády z tábornického oddílu, kde jsem svůj trampský život začínal. Učil jsem se úplně novým dovednostem a zákonitostem. Vzpomínám na své první zabalení batohu, později US torny („USárny“). Jak jsem do něho nemohl poskládat oblečení na tři dny, které mi tenkrát podle velikosti zabaleného batohu připadaly jako věčnost. Poznával jsem nová místa, o kterých jako by psal pan Foglar. Sruby, které měly jednu svoji část ve skále, skalní úvary v kterých se dalo pohodlně přespát, potoky v kterých jsme pozorovali raky, a mnoho dalších míst, které mi předtím byly skryty. Nejvíce mne asi dojíká vzpomínka na chvíle u táborových ohňů. Na moře zábavy a písni, které jsme u nich zažili. I tam platily jasné zákony a pravidla. Nikoho z nás nenapadlo je porušovat. Z těchto zkušeností mohu říci, že trampové mají vlastní pravidla a kromě platných zákonů ČR i své vlastní zákony. Velmi často potkáte trampa který při příchodu do kempu či civilizace odnáší z lesa nepořádek či odpadky, které tam nějaký pobuda zanechal. Těchto činů jsem si vždy na trampech vážil. Trampská symbolika, vycházející z lesní moudrosti a života severoamerických indiánů, právě

pro svoji čistotu fascinuje spoustu kamarádů.

Dodnes vzpomínám na první usínání s oblohou plnou hvězd nad hlavu a na souhvězdí, která se mě kamarádi snažili naučit. Zajímavou zkušeností bylo také první společné vaření, kdy každý přidal svoji potravinu do společného kotlíku. Možná právě proto mi výraz kotlíkáři nepřijde hanlivý. Je to pro mne vzpomínka na společnou ochotu a obětavost, pomoc.

Každý tramp získává znalosti a zkušenosti. Mezi základní znalosti a dovednosti trampů patří třeba výběr místa, příprava a zbudování ohniště. Znalost základů první pomoci. Dovednost stavby různých druhů přístřešků pro přespaní. Osvojení si základů orientace. Znalost různých druhů květin a stromů. Vše je předáváno pomocí zážitků a zkušeností. Tedy formou, kterou si člověk nejvíce zapamatuje. Tuhle skutečnost potvrzuje Jihočeská tábornická škola, do které se každý rok hlásí noví účastníci, aby v srpnu mohli prožít čtrnáct dní zaměřených na tábornické dovednosti.

Při psaní tohoto úvodníku mě polila zvláštní horkost z připomenutí toho pocitu, jak jsem každý pátek radostně odcházel ze školy a odjížděl v zelené košili směrem k místům, která pro mne znamenají více než kterákoliv jiná. Vůbec mi nevádí, že nepatří jenom mně. Rád se tam s vámi potkám.

Ahoj

Jiří „Wohryzek“ Zatřepálek
vedoucí Jihočeské tábornické školy ČTU

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99
ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

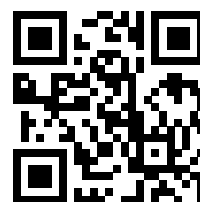
Sazba a lito
Michala K. Rocmanová,
akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha
Fotografie z archivu ČRDM
a jejích členských sdružení.

Toto číslo vyšlo
v únoru 2014.

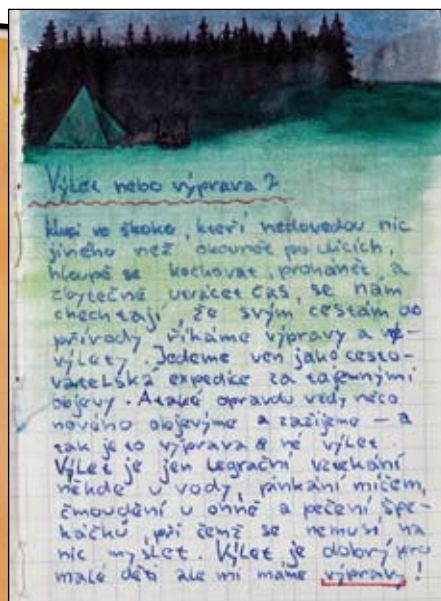
Foto na titulní straně
Ondřej Šejtka, TOM S.T.A.N.

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji.

Podrobné informace
ke zpravodaji Archa lze nalézt
na internetové adrese
archa.crdm.cz

Kotlíkáři?

Kotlíkář. Kdo to vlastně je? Tramp? Táborník? Poutník? Ten, kdo vyrazí do přírody a vaří tam na ohýnku?

*Šedivým ránem nad řekou,
 ve skalách šlapou otevřené den
 zelené kabát prastaré, usárnu, ešus,
 šlapou šerým dnem...*

Internetový slovník praví, že je to „fanoušek country hudby nebo tramp, prostě někdo, kdo v maskáčích spí pod širákem a brnká na kytaru u ohně“. Zařazuje do této kategorie hned několik folkových kapel a zpěváků. Třeba bratry Nedvědy nebo Pavla Žalmana Lohonku. A ještě nabízí porovnání kategorie „písničkáře“ a „kotlíkáře“...

*...zabal si věci, pojd' s námi, když chceš,
 hlavně si pamatuj, že vždycky fér,
 náš grunt je: dávej, potom ber...*

A o čem tedy bude řeč v téhle Arše?
 O písničkářích? O trampech?
 Ale ne.

Spíš o oddílech, které jezdí ven, pod širák, vaří v kotlíku nebo v ešusu na ohni, putují lesy a skalami, podél po-

toků a řek, aby aspoň na chvíli unikli civilizaci.

A existují vlastně pořád ještě takoví?

*S večerem složej hlavu svou
 tam kde je kroků čas, kde zastavil,
 pár konzerv vohřát, všechno všem
 a pak tě někdo půlkou deky skryl...*

No jéje! Mezi skautskými, tomíckými, woodcrafterskými a tábornickými oddíly je vyznavačů těchto tradic ještě pořád dost.

Proč asi?

Možná proto, že divočina (a nesmějte se, i u nás se dá najít – a není od Prahy a dalších měst ani tak moc daleko) nabízí hned několik výhod. Není tam elektřina, a tedy ani počítače a televize. Není tam po ruce žádná kuchařka, která za nás navaří, ani tatínek, který nám naštipí dříví. A tak je příležitost si vyzkoušet svou vlastní zručnost.

Není to už jen hra na „jako“, ale je to opravdové vaření na ohni, opravdové štipání dříví, opravdové stavění stanu. Není v dosahu rodič, který hned hasí každý nápad a problém ještě v zárodku, takže se tam děcka učí i zodpovědnosti za sebe sama. Když si totiž třeba postavíš špatně stan nebo přístřešek a v noci sprchne, je to tvůj problém a musíš ho řešit.

A taky se učí zodpovědnosti za druhé, za ty mladší, učí se sounáležitosti. Protože tam venku je odkázaný jeden na druhého. A tak je normální pomoci si navzájem, podělit se o bagáž nejmladšího, když už nemůže, dát napít kamarádovi...

Další plus je, že se tam dají hrát hry, které sice lze hrát i kolem paneláku, ale

tam, v té divočině, to má přece jen nádech opravdového dobrodružství.

*Můžeš si myslet, že jsme blázni,
 kteří si hrají na naivní svět;
 asi máš pravdu, pokud blázen
 je láska lidí, prostá jako květ.*

Vybavenost táborníků pokročila a zdaleka ne všichni pojedou ven s teletem nebo ueskou, čutorou, v maskáčích a pod celťák. Přesto je táboření v přírodě k nezaplacení a na takovéhle výpravy se pak vzpomíná nejvíc...

*...kytary tón když zazní tmou
 z borovic nebe nad hlavou
 to je to, co znamená slovo tramp...*

Michala K. Rocmanová – Káča

Slovo „**kotlíkář**“ uším některých z těch „pravověrných“, dokonale vybavených, úhledně sbalených a oděných trampů, skautů a táborníků může znít poněkud pejorativně. Toto „téma“ Archy se ale určitě nechtělo nikoho dotknout... (pozn. red.)

Citace jsou z písničky Jana Nedvědy, skupina Brontosauři

Kotlíkové vzpomínky

Velký sraz několika oddílů vrcholil. Na závěrečné vyhlášení vítězů byly jako ceny slíbeny kotlíky pudinku. Jaké však bylo zděšení oceněných, když kotlík s pudinkem odkryli – a spatřili brčálově zelenou třaslavou hmotu...

Slabší povahy se svých cen houfně zříkaly, a tak při úklidu tábořiště zbývaly stále tři kotlíky do poloviny plné zeleného pudinku.

Přece ho nevyhodíme! Vždyť je to jen potravinářská barva – lžíce sem! zavelel kdosi z našeho oddílu...

Byl to ten nejlepší vanilkový pudink, co si jen dokážete představit :-)

*Sám do hebký trávy lehnout
víc si tulák nemá přát
že se vrátí zpátky domů
známej sen si nechá zdát*

Pavel Lohonka: Tulácká ukolébavka

*My děti slunce utíkáme z domů
k loukám, co svítí a do starých lomů
pro blázny tuláky nechte trochu místa
jen tak bez nároků chceme spolu žít*

Pavel Lohonka: Návraty

Na výpravu, kde se bude vařit, je třeba mít odpovídající nádobí. Každý jednotlivec musí být vybaven lžící, kapesním nožem a jídelní miskou neboli ešusem. Družina či oddíl pak nosí navíc obvykle sekerku a kotlík.

Na ešus i kotlík je dobré mít obal – nádobí se po jídle sice umyje, ale saze studenou vodou z potoka ne a ne pustit, tak aby batoh nebo spolucestující nebyli jako kominíci.

Protřelý táborník si váží svého řádně očázeného ešusu a nedejbože, aby mu ho pečlivá maminka doma vydrbala do běla. Jenže rodiče malých táborníků jsou někdy nevyzpytatelní.

Po výpravě se obvykle „erární“ nádobí a náčiní rozdává mezi malé poutníky, aby je doma uvedli znova do použitelného stavu – umyli kotlík, opravili sekerku, usušili celtu. Jaké bylo naše překvapení, když jeden nováček přinesl hrdě na schůzku kotlík jako nový – ani u oušek

nebyl opálený! Ale to byl jen první pohled. Na druhý pohled jsme zjistili, že povrch kotlíku je jakoby tečkovaný, drsný či spíše dřbkovaný...

Tatínek onoho nováčka, pracující jako vedoucí v jakési kovovýrobě, chtěl svému potomkovi pomoci, a aby si hoch nemusel ničit ručky, nechal kotlík v dílně opískovat...!

-mkr-

*Zvláštní znamení Woodcraft
– loukám prostřenej stůl.*

*Dálka ruku ti podá
– chleba a sůl.*

*Zvláštní znamení Woodcraft
– v nohách tisíce mil.*

*Obzor kdo v očích nemá
– nic nepochopil.*

Wabi Ryvola:

Zvláštní znamení woodcraft

Jak jsme ulovili kotlík

Součástí našich schůzek bývá občasná návštěva břehů přehrady Lipno a lov ryb. Už asi dva roky máme políčeno

na jednu větší štiky. Na jaře jsme ji měli již na háčku a skoro u břehu. Když jsme brali podběrák a chtěli ji vytáhnout, mrskla sebou, utrhla se a byla pryč.

Tak jsme o podzimních prázdninách, kdy bylo hezké a teplé počasí, vyrazili zase na lov. Říkali jsme si: „Je podzim a ryby se před zimou chtějí nacpat, tak budou brát – a možná ulovíme i štiky.“ Lovili jsme, nahazovali, vytahovali, ale pořád nic. Prostě ryby zrovna neměly hlad. Chtěli jsme ještě naposledy nahodit, chvilku počkat. A když nic nebude, tak vyrazíme k domovu. Navíjíme, a najednou to jde ztuha. Že by se něco chytilo? Jde to ztuha čím dál víc, to

nebude ryba, asi jsme něco zachytili. Táhne pomalu, abychom nepřetrhli vlasec. A ejhle, není to ryba, ani větev, ale nějaký hrnec. Vytahujeme dál a on to je kotlík, skoro nový nerezový kotlík. Již jsme si jeden velký pořídili a učili jsme se s dětmi vařit na ohni.

Říkali jsme si, že by to chtělo ještě je-

den, a že si ho musíme brzy koupit... Rybu jsme sice neulovili, ale přesto byl lov vlastně úspěšný – a ještě jsme si užili krásný teplý podzimní den u vody.

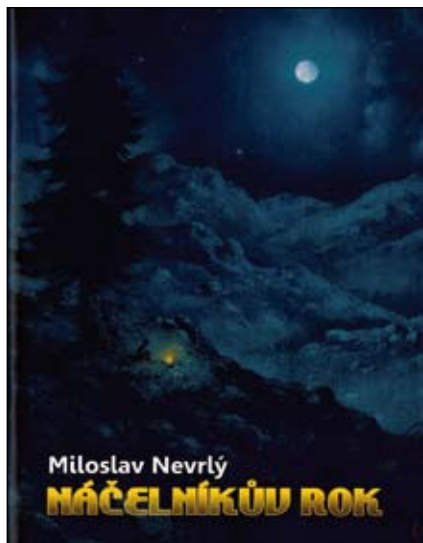
Pavel Tůma

14. Přední hlídka Royal Rangers, Vyšší Brod

Náčelníkův rok Miloslava Nevrlého

...je ideální pro chvíle, kdy je potřeba ve všednodenním shonu provětrat hlavu něčím povzbuzujícím

Na samotném sklonku loňského roku vydala Liga lesní moudrosti u příležitosti osmdesátých narozenin spisovatele a horského tuláka Miloslava Nevrlého útlu knížku nazvanou Náčelníkův rok. Jde o knížku do kapsy, určenou hlavně pro chvíle odpočinku, řekl bych, že je ideální pro chvíle, kdy je potřeba ve všednodenním shonu provětrat hlavu něčím povzbuzujícím.

Knížka na svých 52 stranách „kapesního“ formátu B6 obsahuje výběr z Náčelníkových knih Karpatské hry, Zašlá chuť morušek, Kniha o Jizerských horách a k tomu jako překvapení prakticky neznámý a obsáhlý autorův text O fšelyčemz hedbábném z mého mládí. A rovněž doslov věnovaný čtenáři knížky, ze kterého je i následující ukázka:

Nazvali ji Náčelníkův rok a chtějí mi ji věnovat k 80. narozeninám. Nezasloužím si to. Díky jejich zájmu o mě – většinou již dávno! – texty si ale uvědomuji, že po světě dosud chodí lidé, kteří vnímají hory a lesy, rostliny i zvířata stejně, jako jsem je kdysi vnímal já. Tiše se z toho raduji. Také si uvědomuji, že za převážnou část toho, co jsem kdy napsal, vděčím mnoha lidem, kteří mě ke psaní různým způsobem vyzývali a nakonec i přiměli.

Zdá se, že při přípravě a vydání této knížky se spojila Liga lesní moudrosti s trampy z Avalonu a možná se skauty a třeba i s někým dalším. Některé z nich znám, jiné ne. Chodil jsem sice po horách a lesích většinou sám, ale přesto mám mezi woodcraftery, trampy i mezi

skauty, které jsem několik roků pomáhal vést, mnoho dobrých duchovních přátel. Jak stárnu, počínají mi všichni pomalu splývat do krásné mnohotvaré a při tom jednotné společnosti lidí, kteří vyznávají podobné hodnoty jako já.

Miloslav Nevrlý

Obrázek na titulní straně nakreslil letošní držitel ceny Magnesia Litera za knihu pro děti a mládež Pavel Čech – Machimia, grafické zpracování si vzal na starost Stanislav Dlouhý – Hadži a odpovědným redaktorem vydání se stal autor tohoto článku.

Poděkování za spolupráci patří Kamile Lunerové – Maqiyémi, Petru Wilhelmovi – Willymu, Fredymu Schubertovi a Romanu Šantorovi – Bobovi.

Michael Antony – Tony

Knížka Náčelníkův rok stojí příjemných 35 Kč. Kde je k dostání?

Praha: kancelář Ligy lesní moudrosti na Senovážném náměstí 24 anebo Dakota, Anny Letenské 4; **Brno:** Kudrnův obchůdek na Hlavním nádraží; **Plzeň:** Limansport, Slovanská třída 31

Na internetu je k sehnání na:

<http://www.trampsky-magazin.cz/obchod/knihy-publikace-a-casopisy-2>, poštovné 17 Kč.

Převzato z foglarovského internetového magazínu Bohoušek.cz s laskavým svolením autora článku

Video ze křtu knihy v pražské Literární kavárně Řetězová najdete ve stejnojmenném článku na www.adam.cz

„Tí, o kterých budu psát, chodí do lesů a hor. Puťák, vandr, čundr, taková cesta může mít i jiná jména. Tlupa chlapců a dívek. Většinu krajů projdou jen jednou. Těžko říct, je-li to dobré nebo špatné, ale nerozmělnuje jim to první, nejostřejší dojem a nezažijí zklamání při návratu. Kam dojdou, tam ulehnou, kde se jim líbí, tam se zdrží. Co najdou, to snědí, stany většinou nenosí. Mnoho lidí by taková existenční nejistota hubila, jim ale prospívá. Nejistota uchovává duševní pružnost a jas. Nevědí dne ani hodiny, nemocemi málo trpí, zmoknou-li, uschnou, je to jednoduché. Jsou odkázáni sami na sebe a jejich pýchou je rovnováha mezi mnohadenní soběstačností a co nejlehčí tornou. Dodává to sebevědomí a poutníci se mohou odvážit i do odlehlých krajů, kam tíha a pohodlí, mlsnost a opatrnost jiné turisty nepustí.

Obtížné je ale smířit soběstačnost s lehkostí, dlouho se tomu nutno učit!

Je to ale nezbytné, protože jenom při lehké torně může duše opustit tělo a poletovat nad ním ve větru a v radosti, která je smyslem lehkých, dalekých cest. Komu není dána, nadarmo vláčí tělo po horských lesích! Duch nejlépe létá po horách, když je ruksak tak lehký, že ho uneseš na jednom rameni. Toho je ale těžké dosáhnout. Hory jsou vysoké, lesy hluboké, k lidem daleko a tělo je neskromný kůň: ve dne musí jít a v noci se chce zahřát.

Mnoho užitečných vlastností tříbí taková letní putování. Skromnost. Nezávislost. Vytrvalost. Překonání strachu, skleslosti těla i ducha. Úctu k zemi i domorodcům. Poznání kraje tak důkladné, jako když mravenec tykadly hmatá. Při putování se nádherně zpomalí čas, rozloží se na okamžiky, žiješ po tu dobu v jiných rozměrech. Z jedenácti měsíců roku si nepamatuješ ani desetinu toho, cos prožil za jediný měsíc letní cesty.“

Miloslav Nevrlý: Hra na poutníka s lehkým srdcem, úryvek

Stylově, malebně

Jiří Macek – Čiksika je členem rozšířeného náčelnictva Ligy lesní moudrosti; považuje se za woodcraftera i skauta zároveň – a coby kontrabasista ještě „tvrdí muziku“ s tramskou kapelou. Tramping, skauting a woodcraft mají v našich krajích společné kořeny, říká.

Kdy naposledy jste si dal k snědku něco připraveného na otevřeném ohni, třeba právě z kotlíku? A o jaké jídlo se jednalo?

Před pár týdnů. Vařím v takzvané ledvině, která je na ohni velmi praktická. A vařím ze surovin – třebas rýži s cibulí a slaninou. Polotovary plným „ěček“ se vyhýbám.

Jaké disciplíny nebo okruhy dovedností by měl především ovládat zkušený táborník?

Jak stárnu, stále víc docházím k přesvědčení, že pro pobyt v přírodě je podstatnější „filozofická“ stránka věci než ta „technická“. Když neumím správně rozdělat oheň, tak si v nejhorším neuvařím (a ze soboty do neděle mi to na Brdech tak moc neuškodí). Ale pokud neumím vnímat krásu přírody kolem sebe, těšit se z pohledu do korun stromů při probuzení pod širákem, pokud neumím se při cyklotoulce občas zastavit, rozhlédnout se po kraji a nehnout se jen za hodnotami na cyklocomputeru, pak o mnoho přicházím. Dnešní doba je zaměřená na výkon. Tramping i woodcraft jsou naproti tomu od svého vzniku silně spjaté s pojmem romantika. Romantické písničky zazpívané na kytaru při večerním posezení u ohně, v tom je přece daleko více té „pozitivní energie“ než v hudbě pouštěné do sluchátek, než v sezení kolem hi-tech vařiče.

Ale i u té technické stránky věcí bychom se měli zamyslet, co je a není podstatné.

V mnoha oddílech se stále učí morseovka. Nevím, zda to má ještě nějaký smysl. V námořní komunikaci se už nepoužívá a myslím, že její učení dětský mozek nerozvíjí tak jako třeba šifrování. Za mnohem podstatnější a potřebnější pro táboření považuji například znalost, jak si vybudovat primitivní přístřešek z lehoučkého kusu nepromokavé látky, abych za deště přespal v suchu. Pokud vedoucí takto své děti neumí zajistit, příště je rodiče s oddílem nepustí (a nedojde pak ani na tu morseovku).

Jak jste se k táboření v přírodě dostal? A jak se z Vás potom stal na slovo vzatý woodcrafter?

Do oddílu skautského typu jsem se dostal už v osmi letech. A stal se z toho program na celý život – později mě oslovili indiáni, táboření v týpí, takže to zákonitě vedlo k woodcrafterskému pojetí. Považuji se za woodcraftera i skauta. A v našem kmeni (oddíle) se vždy tyto prvky prolínaly i s trampem.

Jsou podle Vás nějaké obecněji platné hranice pro akceptování high-tech výbavy „správného zálesáka“ – v tom smyslu, jaké základy techniky a použitých materiálů si s sebou do přírody ještě vzít a jaké raději už ne? Pokud jde o záležitost vyloženě individuální, kde potom leží některý z hraničních kamenů třeba té Vaší pomyslné dělicí čáry?

Jak jsem se už zmínil, člověk by si měl v přírodě umět odpočinout od moderní civilizace, a ne ji násilně tahat do přírody s sebou. O tom ostatně psal už E. T. Seton. Samozřejmě, záleží na tom, kam se vydávám. Na toulky ve dvou po Grónsku jsem si samozřejmě pořídil GPS navigaci – najít v té pustině cestu zpět je otázkou přežití. Ale na Brdy bych se s tímhle hledačem cesty nevydal. Těší mě, že to ještě umím s papírovou mapou. Stejně tak je GPS prakticky zbytečná v Himálaji – v těch hlubokých údolích prakticky nejde zabloudit.

O Grónsku jsem v jednom článku*) napsal: „Smíchejte 50 % Nevrlého (Karpatské hry) a 50 % Průvodce outdoorovým vybavením“. Bude-li více bezstarostného pojetí dle Nevrlého, mohli byste mít problémy; bude-li více moderního „outdoorového“ pojetí, ochudíte se o mnoho zážitků z tramsko-woodcrafterského pojetí akce.“

Ty Nevrlého Karpatské hry mě v životě velice ovlivnily (woodcrafteri prominou, ale asi ještě více než Setonova Kniha lesní moudrosti). Je v nich nádherně popsána filozofie jednoduchého pobytu v přírodě. Po přečtení téhle knihy jsem začal vozit s sebou na vandry polovinu věcí než dříve – a ono to šlo, nestrádal jsem a s lehkými zády jsem měl více nálady na vnímání té krásy kolem sebe.

Je to vůbec paradox dnešní doby: Na jednu stranu se vyrábějí spacáky a stany, kte-

ré váží zlomek toho, co dříve a jsou dokonalejší, na druhou stranu potkávám na nádražích táborníky se stále většími batohy; na víkend toho vezou s sebou dvakrát tolik, než já na měsíc do Himálaje. Je v tom zřejmě nezkušenost, neschopnost improvizace, neochota oddělit se na chvíli od všech moderních vymožeností, které mě obklopují. Ty trampské usárny měly jednu velkou výhodu: skoro nic se do nich nevešlo. Tak jsme se naučili velmi přemýšlet, co vzít s sebou.

Ještě k těm moderním technologiím: Z bezpečnostních důvodů je asi dnes nutností vzít mobil s sebou. Ale proč ho na dva dny nevypnout a nenechat na dně batohu pouze pro případ nouzové situace? Vždyť popovídat si přímo s kamarády kolem sebe může být stejně zábavné jako komunikovat s někým přes telefon. Nevěřím, že jsou všichni takoví závislíci, že by jim pohled do plamenů ohně nedokázal o víkendu nahradit pohled do svítícího displeje. V Norsku jsem viděl reklamní letáky zvoucí k návštěvě různých rekreačních oblastí: „U nás je ta pravá divočina – zaručeně žádný mobilní signál!“ Doporučil bych všem pohybovat se občas v oblastech bez signálu, krásně to pročistí hlavu.

Můžete čtenářům Archy prozradit své povolání? Pomohla Vám někdy v zaměstnání nebo prostě v civilním životě některá vlastnost či dovednost, za níž

vděčíte především pobytům v přírodě a z nich plynoucí zkušenostem?

Když jsem to teď tak krásně uvedl, tak musím prozradit, že pracuji v oboru telekomunikací a rádiových kmitočtů. Z toho plyne, že se rozhodně nebráním moderním technologiím, ač si to o mně myslí někteří lidé, s nimiž se potkávám pouze na našich tábořeních a v přírodě. Prostě jen dovedu oddělovat své „městské“ zájmy od těch „přírodních“. Ve městě si rád popovídám třeba o programování, ale u ohně by mně takové debaty přišly jako trochu nepatřičné. A jsem rád, že i v Lize lesní moudrosti je systém zkoušek (orlich per) nastaven tak, aby neodtahoval členy od pobytu v přírodě k počítačům.

Jste kromě jiného členem hudební skupiny vedené Marko Čermákem; co pro Vás muzicírování v Paběrcích znamená?

V této kapele jsem vlastně strávil už polovinu svého života. K Paběrkům jsem se kdysi dostal tak, že Marko, trochu přesycený profesionálním harcováním se se Zelenáči, hledal spoluhráče do svého „lesního bandu“ a sháněl basistu, který by byl ochoten tahat s sebou kontrabas na vandry. A mě velmi oslovilo, že si mohu zahrát u ohně s dobrými muzikanty. Později se hraní poněkud přesunulo od ohňů na pódia a do nahrávacích studií, ale občas zahrajeme u ohně i dnes. V kapele dbáme na to, aby v textech našich písní byla ta správná romantika dalek a největší odměnou je pro nás, když někdy na vandru slyšíme, jak si někdo neznámý zpívá naši písničku.

Svůj název má kapela Paběrky podle stejnojmenné trampské osady, z níž většina členů kapely pochází. Vandry s Paběrkami byly pro mě velkou školou: lidé, kteří i v důchodovém věku spí pod širákem prakticky každý týden, nasbírali pocho-pitelně spoustu zkušeností. Jejich pojetí pobytu v přírodě je velice blízké tomu, co píše Nevrlý. Jsou styloví – a večerní oheň s kytarami nesmí chybět, ať už na Brdech nebo za polárním kruhem.

Chtěl byste na závěr k danému tématu (Říká se nám „kotlíkáři“) dodat něco, co by bylo škoda, aby tu nezaznělo?

V Lize lesní moudrosti jsem před lety založil tradici Čotokvy náčelníků Malé lóže (přeloženo do skautštiny: lesní školy rádců družin s dětmi 10–15 let). A snažil jsem se účastníkům ukázat, že stylově a malebně lze pojímat nejen táboření v týpí (v tom je Liga velice dobrá), ale i táboření při víkendovém putování se spaním pod širákem či přístřeškem (tady už superlativy hýřit nemohu). Ve kmenech, z něhož jsem vyšel, jsme jezdili všichni včetně nejmladších členů v zelených bundách, usárny byly „dobrovolně povinné“ – měli jsme díky tomu i v době, kdy jakékoliv kroje svobodomyšlných organizací byly zakázané, ohromný pocit sounáležitosti (podobně jako Vonty spojovaly třeba žluté špendlíky) a na první pohled jsme se odlišovali od školního výletu. Dnes se většina oddílů svým oblečením a vybavením od školních výletů moc neliší, a je to škoda. Myslím, že v českých krajích má tramping, skauting a woodcraft společné kořeny, a přeji si, aby se tyto směry i nadále prolínaly a navzájem obohacovaly.

Ptal se Jiří Majer

*www.woodcraft.cz/index.php?right=-mainpage&right2=stalose&id=60

Tomíci z Lípy a narozeninové táboření

Jsmo kotlíkáři? Na kotlíku jsme nevařili ani nepamatuje, ale vlastně jsme.

Vždyť kotlíkářem může být i někdo, kdo si sice kotlík na trojnohu nepostaví, zato si v přírodě tábořiště – třeba i jen na víkend – nelení zařídit. Tedy táboříme rádi? Ano, velmi.

Dakoti a Chippewa, dva spřátelené oddíly z České Lípy, vyrazily tábořit pod týpí zkraye listopadu. Jen na dva dny, ale o to raději. Podnětem byly patnáctiny hned trojice nadějných mladých tomíků. Jeden z nich o akci dokonce do poslední minuty nevěděl, na tábo-

řiště ho se zavazanýma očima dopravila posádka vedoucích a on, plný údivu, kde že se to objevil takto najednou, se nestačil divit, když z blízkeho lesa přiběhla skupinka jeho kamarádů.

Během následující hodiny se na malebné louce u Naděje za páteční noci vztýčila dvě týpí. Brzy se rozhořel oheň a v týpích se příjemně sedělo a mluvilo. Venku pršelo, ale komu to vadilo? Kdy naposled jsme si takto jen lebedili a povídali a jedli a spali a tlachali a znovu jedli...? Druhý den jsme sice museli

pro opravdu nepříjemné a sychravé počasí vše opět sbalit a po 24 hodinách akci ukončit, ale příjemný pocit úniku z města do přírody byl velmi posilující. Z očí čtrnácti a patnáctiletých Dakotů a Chippewanů bylo vidět, že noc na Naději upevnila jejich přátelství. Uvědomili si, že v oddíle mají opravdové kamarády...

Kotlík byste ani v jednom týpí opravdu nenašli, partu dobrých kamarádů ale ano.

Tomek Hurt, TOM Dakoti

Na pomoc přírodě – 72 hodin

Poslední ze zahraničních dobrovolnických výjezdů se odehrál v rozmezí od 16. 12. do 18. 12. 2013 ve Švýcarsku. Posádka sestávala ze sedmi dobrovolníků. Ti se rekrutovali z Junáka, z Ligy lesní modrosti, z ČRD a byli mezi nimi i dobrovolníci neorganizovaní. Naším zahraničním partnerem se stala organizace Pro Natura. Ta je významným ochránářským spolkem v zemi s více než sto tisíci členy; v kantonu Basilej a Basilej-venkov (Kanton Basel a Basel Land), kde jsme pracovali, je jich pak celkem asi šest tisíc.

„Místo činu“ se nacházelo ve vesničce Nussdorf nedaleko městečka Sissach. Malebné, obklopené kopci a lesy. Na svahovitých loukách se rozkládala divoká zahrada, plná ovocných stromů, křovin, jezírek, zídek, zákoutí, ptáků, hmyzu. K našemu nemalému údivu však nešlo o starou mez, jak jsme se zprvu domnívali, ale o uměle založený útvar. Stalo se tak před dvaceti lety,

kdy pozemky zakoupili Madeleine a Robert, kteří se do vesnice přestěhovali z města. Zrekonstruovali starý dům – mimochodem, velmi šetrným způsobem – a na pozemcích za vesnicí, které k domu historicky patřily, a dalších, které přikoupili, začali budovat druhově rozmanitý biotop. V této práci pomáhají dobrovolníci z Pro Nature.

Naše česko-švýcarská skupina pracovala na údržbě křovin, tak, aby se nerozrůstaly do okolních luk, a aby dlouho rostoucí dřeviny nebyly vytlačeny těmi rychle rostoucími. Z požezaných větví jsme budovali val na hranici pozemku: val postupně hnije a slouží jako útočiště pro ježky i drobný hmyz. Práce byla proložená příjemnými posezeními u ohýnku, požíváním místních specialit a také i setkáním s pracovníky úřadu pro potírání černé práce. To když nás někdo z nepřejících vesničanů udal, že jsme Češi a že pracujeme,

jistě na černo, ve Švýcarsku. Vše se samozřejmě vysvětlilo a vyšlo najevo, že se z naší strany jedná o dobrovolnickou práci. Inspektoři byli přísní, ale korektní.

Se švýcarskými přáteli jsme se shodli, že bychom v budoucnu chtěli uspořádat ještě nějakou další společnou aktivitu. Pokud i v příštím roce seženeme peníze na dopravu dobrovolníků, rádi bychom se opět potkali.

**Za účastníky akce sepsal
Aleš Sedláček, Liga lesní modrosti**

Noví vládcové republiky mají šanci se ukázat. Vystačíme s málem, ale...

Již před volbami zahájila pracovní skupina Stát nemalou „politickou ofenzivu“. Stejně jako v roce 2010 jsme i nyní obeslali většinu volebních stran memorandy, která – ve stručnosti – říkala, že nás vítězové voleb po uchopení moci budou podporovat nadále. Penězi i skutky, lakonicky poznamenáno.

Strany podepsaly – a pomalu přichází doba, kdy bude možné se začít přesvědčovat, jak vážně to myslí.

Nejintenzivnější kontakty probíhají se sociálními demokraty. Není to překvapivé. Místopředsdkyně této strany Alena Gajdůšková je spolkové činnosti dlouhodobě příznivě nakloněna a dává to najevo nejen v rovině proklamací. Nový šéf školského rezortu je z téže strany a k podpoře neziskového sektoru se zná také.

Jistým zklamáním pro nás byla koaliční smlouva. Pamatovala na leccos, i pro kulturu našla vlídné slovo, ale pro aktivity spolků dětí a mladých lidí měla snad dvě tři slova, a to ještě v kapitole Sport, kam jsme bohužel poměrně tvrdošíjně směřování téměř neustále. Mluví-li veřejně nový pan ministr o podpoře sportu (a to se děje často), nezmíní se ani půlslovem o našem ranku. Škoda. Dvě stovky tisíc členů sdružených JEN pod ČRDM by snad za připomenutí stály.

Nelenili jsme a poslali paní Gajdůškové, ministru školství Chládkovi, též premiérovi a šéfovi poradců Vladimíru Špidlovi přípis, ve kterém žádáme, zda by mohli do vládního prohlášení alespoň ve velmi krotké podobě naše spolky uvést také. Na dopis reagoval zatím pouze ministr Chládek, pozitivně. Inu, uvidíme.

Zmíněné dopisy ČRDM, adresované ministru školství Marcelu Chládkovi,

jakož i předsedovi vlády Bohuslavu Sobotkovi, jsou coby dokumenty v plném znění dostupné z článku uveřejněném na serveru Adam, pod názvem „Noví vládcové republiky mají šanci se ukázat. Vystačíme s málem, ale...“

Pětice spolků, totiž Česká rada dětí a mládeže, Pionýr, Junák, Liga lesní moudrosti a Asociace TOM, navrhla šéfa národní rady A. Sedláčka do sboru premiérových poradců. Je to počín nedávný a slibujeme si od něj hlavně to, že by člověk s vhladem a absolutní znalostí našeho prostředí byl takřkajíc u zdroje informací. Výsledek neznáme, mohu jen zopakovat – i tady uvidíme.

Šéf ČRDM poskytl na konci ledna 2014 rozhovor Učitel'ským novinám. Tradiční tiskovina se dnes vyskytuje zřejmě

jen v Cimrmanově Dobytí severního pólu, na stánku ji neseženete. Přesto je dobré vědět, že v celostátně publikovaném a do škol distribuovaném tisku říká někdo bez příkras, že bídých třicet milionů by pomohlo uspokojit obrovský přetlak prosebníků, kteří rok co rok stojí ve stále zaplněnějším předpokoji ministerstva školství. To, jako jedno z mála, na spolky myslí. Žel, peněz na mládež je spíš méně a natažených rukou kvůli nevlídné dotační politice jiných resortů stále přibývá.

Tomáš Novotný

V úvodu textu zmíněná memoranda najdete na serveru www.adam.cz v článku s názvem:

„Memorandum o podpoře dětí a mládeže podepsaly všechny oslovené strany“

Ze sdružení jednou větou

Legislativní změny, které přinesl nový občanský zákoník, se dotkly i neziskového sektoru, resp. právních forem jednotlivých organizací - kupř. AFS Mezikulturní programy změnilo svůj status a od 3. ledna 2014 je obecně prospěšnou společností, zapsanou v rejstří-

ku OPS vedeném u Městského soudu v Praze. www.afs.cz

Účastníci víkendových akcí Hnutí Brontosaurus loni vyvezli v průměru 164 koleček sutě, hlíny a cihel; díky dobrovolníkům přibýlo 30 nově vysázených

listnáčů a v Podkarpatské Rusi na Ukrajině byl dokončen tisící kilometr značených turistických tras.

www.brontosaurus.cz

Pro nemocné děti v nemocnici v Třinci uspořádal oddíl TOM Svišti z Českého Těšína v prosinci loňského roku akci Sviští tlapka, jíž potěšil malé marody.

www.a-tom.cz

Učíme děti spolupracovat v týmu

Místo působnosti: Praha. Na táboře se však členové Chmelnického dětského klubu (CHDK) proměňují v „kotlíkáře“...

Svoji činnost servíruje CHDK dětem jako zákusek – a děti, kterým zachutná, neprohloupí. Chodit do klubu stojí za to, člověk se pak v životě neztratí, míní předseda CHDK Otto Vokál.

Můžete krátce představit vaše sdružení?

Občanské sdružení Chmelnický dětský klub jsme založili v roce 1990. Prezentovali jsme se jako normální dětská organizace a měli velké ambice. Teď je sice po ambicích, ale dětskou organizací zůstáváme. Snažíme se navazovat na tradice místních spolků a klubů. Někdy se nám to i daří. Někdy víc, někdy méně. Jméno našeho klubu je odvozeno od místa jeho vzniku, což bylo na Žižkově, Na Chmelnici. Pak jsme se rozprchlí do všech koutů Prahy a nyní máme dětské oddíly kromě Žižkova i v Modřanech a ve Zbraslavi.

O jak širokou členskou základnu se

Chmelnický dětský klub opírá?

Stav členské základny z dlouhodobého pohledu klesl, mívali jsme okolo stovek dětí. Nyní je počet nižší. Situace se ale mírně zlepšuje, a to především díky oddílům ve Zbraslavi. Má klubovnu hned vedle školky, a tak o nich rodiče vědí. Aktuální stav je 43 dětí a 10 dospělých do 26 let.

Přibližte nám, prosím, vaši činnost – co všechno mohou členové a členky CHDK na vašich akcích zažít? Zařadil byste kupř. Chmelnický dětský klub mezi „kotlíkáře“?

Činnost oddílů je zaměřena na volnočasové aktivity, jako jsou lidové tradice, tábornictví, turistika, přírodověda, víkendové akce a letní tábory. Schůzky se snažíme mít hlavně venku a jsou postaveny na nejrůznějších hrách. Nemáme úzce specializované kroužky, spíš servírujeme činnost jako odpolední zákusek. To ale neznamená, že se u nás děti nic

nenaučí. Učí se spolupráci v týmu. Když jako dospělí pak hledáte práci, tak právě schopnost spolupráce je základním požadavkem zaměstnavatelů. Myslím, že dětské organizace nabízejí zrovna v této oblasti hodně. Kdo v mládí prošel nějakým oddílem, má předpoklady, že se v týmu uplatní lépe než ten, kdo seděl doma.

Ještě pro zajímavost, jednou jsme měli oddíl se zaměřením na angličtinu. To bylo v devadesátých letech; působil v něm český vedoucí a americký učitel Cory. Cory byl učitelem na základce v USA, takže když byl na schůzce úplně sám, poradil si i bez češtiny. Dodneška na to rádi vzpomínáme.

Na táboře jsme opravdu kotlíkáři: kamna z cihel a jílu, podsady, stavby z tyčovin postavené na louce, potok na mytí a tak.

Jaká je stručná historie Chmelnického dětského klubu?

Klub vznikl z 98. pionýrské skupiny a bylo to trochu z nouze. Po převratu klesala členská základna a reforma Pionýra probíhala pomalu, nám se tenkrát zdálo, že neprobíhá vůbec. Činnosti jsme byli blízko Junáku, ale tady se zase pořád diskutovalo. Tak jsme založili klub. Nekonečným debatám jsme nakonec neunikli, i my jsme si museli tímhle obdobím projít. Původně jsme působili jen na Žižkově, od roku 1994 v Modřanech a od roku 2003 ve Zbraslavi.

Se kterými spolky, organizacemi a sdruženími nejúžeji spolupracujete?

Já bych otázku spolupráce rozdělil do tří oblastí. První oblastí je prostor, kde je potřeba spojovat síly. Sem patří třeba naše členství v RDMP (*Rada dětí a mládeže hlavního města Prahy, pozn. red.*), která je součástí ČRDM (*Česká rada dětí a mládeže, pozn. red.*). Časopisu Archa nemusím vysvětlovat, o co jde.

Druhou oblastí je vzájemná pomoc, jako třeba trvalá spolupráce se sdružením Iuridica, které nám pomáhá se zajištěním našeho dálkového pochodu. Také nesmím zapomenout na jednorázovou vzájemnou pomoc, když teče do bot. Například, když jsme měli namále s tábořištěm, nabídli nám skauti z Varnsdorfu to svoje. My jsme zase pomáhali s tábořištěm ochráncům přírody. Také posíláme materiály k celotáborovým hrám, když se někdo ozve. A vůbec, pořád probíhá nějaká forma komunikace mezi sdruženími.

Poslední oblastí jsou společné akce. Tady jsme na úrovni fotbálků se skauty a „pokeců“ s vedoucími. Ona problematika spolupráce mezi sdruženími bývá občas pranýřovaná, ale je dobré si uvědomit, že vše záleží na dobrovolných pracovnících, kteří jsou rádi, když při svém pracovním vyřízení stíhají schůzku, na kterou se ještě musí připravit. A děti zase mají tolik kroužků, že se jim už nikam ani nechce. Když ale potřebujeme opravdu spojit síly anebo si pomoci, tak to jde. To je velmi pozitivní.

Jaké máte zkušenosti s podporou ze strany úřadů, veřejnosti, soukromníků? Máte nějaké sponzory?

Zkušenosti s úřady máme tradičně velmi dobré – a to jak v městských částech, kde působíme, tak s Magistrátem hl. m. Prahy.

Co se týká sponzorů, je třeba si napřed definovat potřeby. V zásadě potřebujete zázemí, služby a nějaké vybavení. S výjimkou vybavení nepotřebujete žádat o peníze. Třeba znak klubu, chmelovou šišku, nám namaloval zadarmo spisovatel Emil Hakl, který, mimochodem, velice pěkně kreslí, a který je i autorem postavíček na našem webu či autorem některých diplomů. V Modřanech zase máme podporu školy Na Beránku, která nám poskytuje prostory pro činnost. Ve Zbraslavi podporu městské části. Také jsme spolupracovali s Country rádiem při propagaci dálkového pochodu a před tím zase se zaniklým Večerníkem Praha.

Jaká akce – nebo jaké akce – patří podle Vás k těm NEJ?

Obecně jsme zaměřeni na oddílovou činnost, takže se s vámi podělím o zkušenosti s hrou, která sice proběhla jen v rámci oddílu, ale jednoduchý nápad lze aplikovat i ve větším rozsahu. Inspirací byl geocaching, tedy hledání skrytí podle GPS souřadnic. My jsme připravili hledání malých kartiček s určitou tematikou, které byly různě poschovávány. Ve městě třeba magnetem na

značku, v lese na provázku ve větvích, ve starém pařezu a v potoce pod kamenem. Možností je mnoho. Při přípravě je potřeba místo vyfotit, zaměřit navigací, uložit jako trasový bod a případně si poznamenat náповědu. Uložené trasové body slouží jenom k tomu, aby bylo možné je doma přes počítač promítnout do mapy a vytisknout. Znáte-li dobře terén, můžete body namalovat rovnou do připravené mapy. Pak se zcela obejdete bez navigace, protože děti už hledají jenom podle mapy a fotek. Každé místo se skrývá je lokalizováno svojí fotografií a může být zpřesněno malou náповědou. Musíte tam ale dojít podle mapy. Hra byla nečekaně napínavá a budeme ji hrát znova. Příprava není tak náročná, jak se zdá. Když to shrnu, tak potřebujete: vymyslet a projít skryše, zapsat si je, nafotit, zanést do map, fotky vytisknout v několika sadách a před vlastní hrou rozmístit kartičky. Když je vás na přípravu víc, docela to jde.

Co má CHDK už teď pomyslně zapsáno do diáře na rok 2014?

Největší akcí je již několikrát zmiňovaný dálkový pochod „Kudy chodil Karel IV.“. Jeho 39. ročník se koná 26. dubna. Pochod není jen turistickou akcí, ale je také společenskou událostí, kde se setkáváte se starými známými. Každý rok přijde okolo 2000 „pochodníků“ včetně cyklistů. Máme čtyři startovací místa a devatenáct tras, takže se provoz rozloží a taková „masovka“ to zase není. S kulturním centrem Prahy 12 plánujeme pro veřejnost Velikonoce, kde bude zlatým hřebem hromadné pletení pomlázek, a potom plánujeme na podzim společnou akci na Den stromů. Jinak je naší činností oddílová klasika: schůzky, výlety, tábory a společné hry na setkání oddílů CHDK. Jak říkám, chodit do klubu stojí za to. Člověk se pak v životě neztratí.

Chmelnický dětský klub

Adresa:
Na Rovnosti 6
130 00 Praha 3

Tel.: 241 766 320
E-mail: klub@chdk.cz
www: <http://www.chdk.cz>

ČRDM udělila 13 Cen Přístav

Starosta, úřednice, ředitelka muzea, senátoři, ale také zástupci firem nebo vysoký armádní důstojník. Ti všichni obdrželi 6. prosince 2013 Cenu Přístav, tradičně udělovanou Českou radou dětí a mládeže.

Laureátů a laureátek bylo celkem 13 – historicky nejvíce od roku 2002, kdy ČRDM Cenu Přístav zavedla. A vskutku historické byly i prostory, kde třináct nominovaných svá ocenění přebíralo: šlo o primátorskou rezidenci na Mariánském náměstí, v těsném sousedství Městské knihovny v Praze.

Cena Přístav je symbolickým výrazem uznání. ČRDM jejím udělením vyjadřuje díky představitelům veřejné správy na místní či regionální úrovni – nebo i zástupcům firem – za jejich přínos k rozvoji mimoškolní výchovy. Navrhout kandidáty na Cenu Přístav mohou alespoň tři občanská sdružení dětí a mládeže nebo Domy dětí a mládeže. Ocenění má podobu ručně malované „trosečnické“ lahve s vloženým poselstvím. Smyslem této ceny je poukázat na pozitivní zkušenosti z komunální politiky, obecně z veřejného života v daném regionu. Udělená Cena Přístav jako by říkala: přístup laureátky či laureáta k navrhovatelům z řad dětských a mládežnických spolků stojí za povšimnutí a může být všem ostatním ve stejné funkci či pozici inspirací. Podrobnosti o Ceně Přístav, laureátech jednotlivých ročníků a důvodech jejich ocenění najdete na stránkách <http://pristav.crdm.cz>.

Pražský primátor Tomáš Hudeček, který nad akcí ČRDM převzal záštitu, sám sebe označil za trochu nešťastného hostitele, neboť, jak předeslal, bude muset sešlost záhy zase opustit. „Ved-

le v budově běží ještě Rada hlavního města Prahy a protahuje se, protahuje, díky tomu jednomu moc milému a krásnému jménu...: Blanka (miněn nedostavěný pražský tunel),“ vysvětlil svou časovou tíseň primátor. Přesto však stačil přítomné přivítat, poděkovat jim a ocenit i činnost ČRDM. „Já osobně aktivity České rady dětí a mládeže moc podporuji, nejen nějakým způsobem oficiálním, ale i jakýmsi osobním, srdečným. Protože pokud mládež, mládežnické organizace se takto vzájemně sdružují a dělají věci, které jsou pro společnost bohužel, tak je to zkrátka řečeno správně,“ prohlásil Tomáš Hudeček. „A pokud se najde jakýkoliv zástupce veřejné správy, který toto navíc podpoří, rozvine, popřípa-

dě i nasměruje – a dostalo to tedy ten správný název Přístav – tak je to něco, co je i mou zálibou, mým směrem (konání),“ dodal.

Zástupců veřejné správy, o nichž se zmínil, se našlo víc – laureáty Ceny Přístav za rok 2013 jsou: senátorka Alena Gajdůšková, Kateřina Kosková z odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Olomouckého kraje, ředitelka Středočeského muzea Roztoky u Prahy Zita Suchánková, starosta obce Dolany u Jaroměře Jiří Plšek, radní za oblast školství Královéhradeckého kraje Táňa Šormová, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Jaroměři Petra Šilhánová Hajpišlová, senátor za Pardubický kraj Petr Šilar, Renáta Solská z odboru školství, mládeže a sportu KÚ Moravskoslezského kraje a hodonínský zastupitel Vítězslav Krabička. Vedle nich získaly ocenění také dvě firmy, a to SHM Šumperk a Autoexpres CZ s.r.o. (jmenovitě jednatel společnosti Milan Buček). ČRDM letos navíc udělila i dvě mimořádné Ceny Přístav, jejímiž nositeli jsou generálmajor Miroslav Žižka a Luboš Čuta, specialista mládeže z oddělení sportu, volného času a projektů Magistrátu hl. m. Prahy.

Spolu s předsedou ČRDM Alešem Sedláčkem a projektovou manažerkou Bambiriády Blankou Liškovou předávala laureátům jejich ocenění náměstkyně ministra školství Eva Bartoňová. S gratulací popřála, aby se jim dařilo

Ředitelka muzea v Roztokách u Prahy
Zita Suchánková

Senátorka Alena Gajdůšková

Kateřina Kosková
z KÚ Olomouckého kraje

Petra Šilhánová Hajpišlová
z MÚ Jaroměř

Starosta Dolan u Jaroměře
Jiří Plšek

Radní Královéhradeckého kraje
Táňa Šormová

Hodonínský zastupitel
Vítězslav Krabička

Senátor Petr Šilar

Renáta Solská
z KÚ Moravskoslezského kraje

i nadále. Kateřina Kosková z odboru školství, mládeže a tělovýchovy KÚ Olomouckého kraje, laureátka Ceny Přístav 2013 Téma mimoškolních aktivit, respektive volného času a jeho využití přitom označila za velmi silné. „To, co se možná v životě nepodaří v rámci systému vzdělávání, kde vždycky stát si říká, co mám(e) dělat, co nemám(e) dělat ...tak aspoň v části toho v uvozovkách volného času se nechá do člověka zasít semínko – tak, aby se nějak (slušně) v životě choval. A to je strašně důležité.“ shrnula Eva Bartoňová přínos všech vyznamenaných.

Tisková zpráva ČRDM

Videa z udílení Ceny Přístav 2013 najdete na serveru www.adam.cz, pod titulkem: Videokanál ADAM.cz uvádí: Cena PŘÍSTAV 2013 České rady dětí a mládeže

Jednatel Autoexpresu Milan Buček

Generálmajor Miroslav Žižka

Zástupci firmy SHM, s.r.o.

Ladislav Čuta z pražského magistrátu

Česko-izraelská výměna mládeže

Minulý rok jsem hltala fotky Verči Pařízkové – Huronky z návštěvy Svaté země v rámci loňského ročníku výměny mládeže pořádané ČRDM (Českou radou dětí a mládeže) a CYMI (Council of Youth Movements in Israel).

Nejen – ale taky – proto mě zaujala její zpráva na ligových stránkách, že výměna se letos bude opakovat a hledají se účastníci. Přihlášku jsem po krátkém váhání podala a k mému překvapení jsem byla vybrána. Dobrodružství mohlo začít...

Týden v české kotlině

V týdnu od 7.–13. října probíhala česká část výměny. Izraelci si procházeli starou Prahu, šplhali na Petřín, objevovali bývalou židovskou čtvrť nejen se Staronovou synagogou. Pozadu nezůstalo ani seznámení s některými členskými sdruženími ČRDM. To bylo pro nás i naše hosty, kteří všichni pracují na plný úvazek v organizacích pro mládež, velmi zajímavé. Poznali jsme mladé novináře z DTA (Dětské tiskové agentury), zúčastnili se zahájení dobrovolnického projektu ČRDM „72 hodin“ na Černém mostě a byl čas i na představení naší činnosti v Lize lesní moudrosti v Mnichově Hradišti.

Cestou nás čekala tajemná podzimní atmosféra polozapomenutého hřbitova, druhého největšího v Čechách. Pokud někdy pojedete přes Mladou Boleslav, určitě se tam zastavte!

V Mnichově Hradišti už na nás u klubovny kmene Osmaka Opo čekali woodcrafteri Filip a Milan. Nejdříve je potřeba naučit se, jak se staví týpí, k čemuž krásně posloužilo dětské dvoumetrové týpko. Vnitřek klubovny, kam jsme se poté přesunuli, už byl vyzdoben jako interiér týpí. Podle jednoho z našich hesel MALEBNOST VE VŠEM. Co je Svittek březové kůry? Kdo si může přišít symbol orlího pera na svou šerpu? Jak se rozdělává oheň třením dřev? Co je to Kimova hra? To všechno a ještě něco navíc se mohli dozvědět všichni, kdo s námi toho odpoledne pobývali v klubovně u dopravního hřiště.

Díky Soně Švábové a Radkovi Chmelovi nás později čekala nezapomenutelná večerní prohlídka barokního zámku v Mnichově Hradišti.

Druhý den jsme vyrazili na procházku

okolo zříceniny hradu Valečov, vrchu Mužský až na Drábské světničky. Počasí se vydařilo: tak krásně barevný a teplý podzimní den už dlouho nepamatuji.

A týden se blížil ke konci. Po nedělní večeri ve Vozovně ve Stromovce jsme se všichni loučili, ale vesele, protože jsme věděli, že se zase brzy uvidíme.

Týden na Blízkém východě

Ten měsíc skutečně utekl jako voda. Byla neděle 10. listopadu a my nastupovali do letadla mířícího do Tel Avivu. Bylo nás osm. Každý z nějaké organizace pracující s mládeží (AIESEC, ELSA, Erasmus, Junák, DTA, LLM...).

Tel Aviv nás přivítal východem slunce a příznivými teplotami. Přestože jsme toho moc nenaspali, nedalo nám to a okolo šesté hodiny ranní někteří z nás vyrazili na pláž, jen kousek za naším hotelem. A rychle do postele, dospát co nejvíce... A to už na nás na recepci hotelu čekají známé tváře. Hagit, Ongi a Avi-

tal se stávají našimi průvodkyněmi po staré Jaffě, starobylém přístavu, tvořícím dnes těsné sousedství modernímu Tel Avivu.

Hagit nám rovněž představuje Eitan troop – skautský oddíl pracující převážně s dětmi izraelských imigrantů, a to každé odpoledne v týdnu. Rodiče těchto dětí jsou převážně Židé z Filipín a Etiopie, mnozí z nich došli do Izraele ze své domoviny pěšky a leckdy přišli po cestě o všechno. Většina z nich si s sebou přináší těžké životní osudy. Pomoc s domácími úkoly, sport, tanec, kamarádství a zázemí je to hlavní, co jim tato organizace nabízí. A to rozhodně není málo.

Po třech dnech v moderním Tel Avivu, o kterém se říká, že nikdy nespí, se přesouváme do Jeruzaléma. To představuje přesný opak. Město s tisíciletou historií, nejposvátnější místo tří velkých světových náboženství, město kulturních, náboženských i sociálních rozdílů. Zde navštěvujeme Olivovou horu, Getsemanskou zahradu i křížovou cestu Via Dolorosa – místa, o kterých jsme slyšeli od dětství. Jen se podivujeme, jak je vše menší, než jsme si to představovali.

V Jeruzalémě jsme měli možnost se podívat mezi komunitu 14 mladých, devatenáctiletých lidí, kteří se po dokončení střední školy a před nástupem do povinného armádního výcviku rozhodli strávit jeden rok dobrovolnickou činností. Sdílejí jeden dům, jeden bankovní účet... Každý z nich má jiný denní program, jiné potřeby. Vítají nás a posleze nám navrhnou, ať si s nimi zahrajeme zábavnou hru „Tampa Tampa“. Jen se nemůžou domluvit, kdo nám vysvětlí pravidla hry v angličtině. Hrát začínáme až asi po 20 minutách...

Další organizací, kterou navštěvujeme, je Betar. Pravicověji orientovaná skupina, jež si nemyslí, že mírové soužití Židů a Arabů v jednom státě je možné. V oblasti Západního břehu Jordánu, vysoko na kopci leží osada Anatot, kterou obývá na 300 židovských rodin. Osada je obehnaná plotem. Uvnitř je bezpečno. Přestože centrum Jeruzaléma je odtud vzdáleno jen 20 minut autem, jedná se pokaždé o dobrodružnou výpravu. Nikdo nikdy neví, kdy zrovna příleznou kameny či něco jiného od jejich arabských sousedů. Členové tohoto sdružení pracují s dětmi z židovských osad a předávají jim své zkušenosti i pohled na svět.

Návštěva Anatotu byla nevšedním zážitkem, ukázkou každodenního života

a reality v židovských osadách v autonomní palestinské oblasti.

Nemůžu opomenout návštěvu památníku Yad Vashem – největšího muzea holokaustu na světě. Místa, kam se mi vůbec nechtělo, ale nakonec jsem ráda, že jsem ho viděla. Náš průvodce byl velmi zajímavá osobnost. Více než fakta či kruté výjevy nám nabídl příběhy. Příběhy lidí, jejichž fotky v muzeu visí, příběhy věcí, které jsou tam vystaveny. Zdůrazňoval roli mladých lidí, často vůdců mládežnických organizací v odboji ale i v temném prostředí ghett, kde se snažili dětem udělat svět tak hezký, jak jen to šlo. Nadav – náš průvodce – si přál, abychom místo neopouštěli plni smutku a hořkosti nad lidskou zlobou, krutostí a malostí, ale povzbuzeni, potěšení a ohromeni lidskou statečností, silou a dobrotou. A to se mu podařilo. Nikdy bych nevěřila, a doteď tomu nemůžu uvěřit, že jsme syrové betonové muzeum opouštěli plni chuti do života, radosti a odhodlání udělat svět lepší.

Pevnost Masada je symbolem izraelské svobody a nezávislosti. Během čtyřicetiminutového vyčerpávajícího vý-

stupu jsme se dostali do úctyhodných 33 metrů nad mořem a překonali více než třistapadesátimetrové převýšení. Masada se totiž vypíná na dohled od Mrtvého moře, které je nejnižším místem na zemi.

Mrtvé moře pak bylo pro ty z nás s drobnými puchýři či oděrkami pěkně palčivou zkušeností. Nicméně možnost spánku, „svíčky“ či jiných skopičin v normální vodě neproveditelných všechna negativa převážila, tedy aspoň na chvíli...

Domů jsem odjížděla plna zážitků, podnětů k přemýšlení a o něco znalejší izraelské historie i současnosti. A plna inspirace pro činnosti v organizacích. Děkuju ČRDM i CYMI za krásné dva týdny!

Tereza Chmelová, Liga lesní moudrosti

Projekt bilaterální výměny mládeže pořádá Česká rada dětí a mládeže ve spolupráci s Radou hnutí mládeže v Izraeli. Projekt je realizován s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

V Třebíči se vyměňovaly zkušenosti a poznatky...

O víkendu 15.–17. listopadu 2013 se střední průmyslová škola v Třebíči proměnila v místo celostátního setkání pracovníků s dětmi a mládeží. Maximální využití času pro setkávání, výměnu zkušeností a sebevzdělání s minimem spánku...

...tak by se dala stručně charakterizovat Celostátní velká výměna zkušeností (CVVZ).

Přes sto pořadatelů z neziskových sdružení z Třebíče zajišťovalo chod této velké akce. „Pracovali jsme v bufetu, připravovali občerstvení, vařili kávu. Byla jsem na nohách devatenáct hodin. Ale jsem ráda, že jsem tady mohla být. Všichni byli milí a ochotní. Možná kdyby se tento náš malý svět přesunul za brány školy, bylo by všude dobře,“ svěřila se Petra Bobková.

CVVZ začala v pátek 15. listopadu v 17 hodin. Účastníci měli díky podpoře města Třebíče zajištěnou zdarma autobusovou dopravu. Od šesti hodin se rozeběhly první programy. Po celý víkend byla v novém sále průmyslové školy velká herna deskových her. Stále tam bylo plno. „Deskové hry jsou výbornou pomůckou při práci s dětmi. Zvláště tzv. chytré hry, které podporují koncentraci, trénují paměť a vzdělávají děti, používám při mentálním tréninku,“ říká lektorka Eva Fruhwirthová. Tradiční zahajovací rituál se konal venku na hřišti. Z ptáčích perspektivy to byl nádherný pohled. Sedm set hořících svíček ve čtyřech tetrisových kostkách kolem velké plápolající vaty. A do toho hymna třebíčské Cévévézetky v podání Ondery (Ondra Herzán), který je autorem slov i not. Po krátké

stínohře vstoupil na pódium hlavní pořadatel Honza Burda a všechny přivítal. Celý rituál byl snímán kamerou ze střežky tělocvičny a promítán na

plátně na pódium. Byla sice zima, ale v srdcích bylo všem teplo.

„Byla tam skvělá atmosféra, plno nadšených lidí. Navíc Třebíč je moc hezké město,“ podělil se lektor Pavel Drška, který přijel z Prahy a pro účastníky připravil program o komunikaci na facebooku. Velký zájem byl také o psychomotorické hry, kreslení pravou hemisférou, sebeobranu, psaní projektů, komunikaci v oddíle a tradičně o rukodělné činnosti. „Všechno probíhalo bez problémů, měl jsem kolem sebe výborný tým. Máme velmi pozitivní zpětné vazby na organizaci i na to, že Třebíč je hezké město. Velké poděkování patří střední průmyslové škole, bez její vstřícnosti a pochopení by to celé nebylo možné,“ říká Jan Burda.

Příští rok se bude konat Celostátní velká výměna zkušeností v Brně.

Tisková zpráva CVVZ 2013

Brněnský tým na snímku nahoře, pozn. red.

Česko-slovenská spolupráce o Vánocích

Zástupci Občanského sdružení Altus společně s principálem Loutkářského souboru Ahoj Chrudim se před Vánoce vydali do partnerského slovenského města Svidník.

Loutkové představení bylo malým darem poslední školní den v letošním kalendářním roce pro děti.

„S přáteli z partnerského města spolupracujeme již delší dobu. V letošním roce jsme chtěli v rámci dobrovolnického projektu 72 hodin opět pokračovat na podzim v naší rozjeté práci na fotbalovém stadionu, ale s časových důvodů jsme se vydali až těsně před Vánoce. A protože klimatické podmínky neumožňovaly práci na místním stadionu, rozhodli jsme se potěšit děti místních mateřských škol a připravit pohádky,“ říká projektový manažer Občanského

sdružení Altus Roman Málek, který spolupráci se slovenskou stranou rozjel už v roce 2005 při koordinaci čtyřiceti dobrovolníků při pomoci v Tatrách v roce 2005.

Chrudimští na dvoudenním setkání nejen potěšili okolo sto padesáti dětí mateřských škol loutkovými pohádkami, ale zároveň plánovali další aktivity. „V roce 2014 se těšíme na květen a návštěvu pana primátora u nás, v roce 2015 bychom chtěli pozvat na největší českou akci v oblasti vedoucích dětských kolektivů do Chrudimi,“ doplňuje předseda sdružení Martin Benák. Svidničtí zase připravili Chrudimským zajímavé chvíle. Čekala je výuka panto-

mimy, dostali stejně jako veřejnost při vánočních trzích punč od pana primátora Jana Holodňáka, zhlédli vystoupení žáků ZŠ a MŠ či folklorního souboru Makovica na pěší zóně.

Delegace zavzpomínala i v krutých mrazích na boje na Dukle a prohlédla si Vojenské historické muzeum. Jak jeden z účastníků podotkl: „V té době se nikdo neptal, proč jdeme bojovat, co z toho budu mít a neřikal: Mně se nechce...“ Česko-slovenská spolupráce je aktivní, a to díky podpoře Města Chrudim a Města Svidník; cesta byla dále realizována s podporou České rady dětí a mládeže a Pardubického kraje.

Roman Málek

Pražským Ámosem je Jana Bízková z Klánovic

V pondělí 20. ledna 2014 v Senátu PČR proběhlo pod záštitou 1. místopředsedkyně Aleny Gajdůškové první regionální kolo 21. ročníku ankety Zlatý Ámos.

V regionálním kole musí tři zástupci žáků, kteří své oblíbené pedagogy do ankety navrhovali, nominaci před porotou obhájit. Regionální kola jsou zároveň oceněním všech, kteří už titul nejoblíbenější učitel získali na svých školách.

V Senátu PČR o postup do semifinále usilovalo osm žakovských týmů. Z nich porota vybrala postupující do semifinále. Jsou to: Michal Hrstka z gymnázia Nymburk, Klára Ročková ze ZŠ Duhovalá v Praze 3, Ivana Smoláková z 34. ZŠ v Plzni a Jana Bízková z Masarykovy ZŠ v Klánovicích. Posledně jmenovaná zároveň z rukou senátora a kandidáta na ministra školství Marcela Chládky převzala dekret, kterým jí byl udělen titul

nejoblíbenější učitelka hl. města Prahy – Pražský Ámos 2014.

Další regionální kolo 21. ročníku ankety Zlatý Ámos je pro nominované ze Středočeského kraje a proběhne v pondělí

27. ledna na zámku Berchtold v Kuněčích-Vidovicích.

Více informací o anketě na stránkách www.zlatyamos.cz.

Tisková zpráva DTA

Poslanci a senátoři se setkali se zástupci neziskovek Pardubicka

V pondělí 13. ledna 2014 se v Pardubicích uskutečnila unikátní akce. Nově zvolení poslanci za Pardubický kraj a senátoři se setkali se zástupci neziskových organizací, aby společně hovořili o možnostech spolupráce.

Kromě debaty o problematice neziskového sektoru si pro ně pořadatelé připravili také humornou znalostní soutěž, ze které si politici odnesli zajímavé a netradiční ceny, a v závěru akce proběhl také podpis „Deklarace společensky odpovědného politika“.

Na hlavní úspěchy celé akce jsme se zeptali Anny Frantalové, hlavní pořadatelky z občanského sdružení Boii: „Za největší úspěch považuji to, že se do akce zapojilo všech deset poslanců a čtyři senátoři za Pardubický kraj. Velmi si vážíme jejich zájmu a toho, že se osobně zúčastnili,“ říká Anna Frantalová. „Jsem také ráda, že se aktivně zapojila více než třicítka neziskovek a v moderované diskuzi jsme společně s politiky našli témata, na kterých je potřeba spolupracovat a která jsou oboustranně důležitá, to byl, myslím, nejvýznamnější přínos celé akce,“ dodává.

Kromě moderované diskuze si pořadatelé připravili také netradiční soutěž. Všichni poslanci a senátoři se tak spojili do čtyř soutěžních týmů napříč politickým spektrem, aby dali hlavy dohromady a společně si vyzkoušeli své znalosti o neziskovém sektoru.

A jako odměnu za své snažení dostali od neziskovek ceny – poukazy na některé ze zajímavých aktivit, se kterými se v jednotlivých organizacích lze setkat. Někteří politici v průběhu roku vyrazí na muzikoterapii či hiporehabilitaci, jiní zas do keltského skanzenu, pečovat o zvířata v záchrané stanici, pomáhat

na dobrovolnickou akci či na kurz tréninku paměti.

Na samý závěr akce proběhla diskuze k další spolupráci. Jako první krok této spolupráce podepsali poslanci a senátoři dokument nazvaný „Deklarace společensky odpovědného politika“, ve kterém vytyčili, jakým směrem by se spolupráce měla dále ubírat. Jedná se zejména o priority v oblasti legislativy, financování či zapojení zástupců

NNO do přípravy strategických dokumentů a koncepcí. „Akce předčila naše očekávání. Nejen, že všichni poslanci a senátoři přidali svůj podpis pod Deklaraci, ale dokonce již přinesli náměty k dalšímu rozvoji a vyjádřili zájem brzy pokračovat již v definování konkrétních kroků, ke kterým se – tentokrát oboustranně – zavážeme. To je nesmírně pozitivní a máme z toho velikou radost,“ dodala na závěr Anna Frantalová.

Akce tohoto typu nemá v Pardubickém kraji ani jinde v České republice obdoby a pravděpodobně se stane inspirací i pro další regiony. Akci uspořádalo občanské sdružení Boii a SKP-CENTRUM o.p.s. Partnery akce byli Koalice nevládek Pardubicka o. s., Evropské vydavatelství, Pardubický deník a Pardubický kraj.

Tisková zpráva Boii.cz

Novela vyhlášky o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti

1. ledna 2014 vstoupila v platnost novela Vyhlášky Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti.

Tato novela s číslem 422/2013 Sb. mění vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 106/2001 Sb., (a její pozdější měny č. 148/2004 Sb. a 320/2010 Sb.), přičemž paragrafy 1 až 10 původní vyhlášky, týkající se umístění zotavovací akce, prostorových podmínek, ubytování, zásobování vodou, odstraňování odpadu, stravování a režimu dne na zotavovacích akcích zůstávají beze změn. Změny se týkají výhradně příloh. Můžete si stáhnout materiál, kde tyto změny jsou vyznačeny zeleně: 106/2001 Sb – VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví ze dne 2. března 2001 o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti – Změna: 422/2013 Sb.

V příloze č. 2: „Náplň kurzu první pomoci pro zdravotníka zotavovacích akcí a škol v přírodě“ se mění zejména počty hodin jednotlivých teoretických i praktických částí školení, přičemž se ruší praktická část Základy záchrany tonou-

cích. Dále se mění některé pojmy z terminologie této přílohy.

Mění se také příloha č. 3: „Vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě“, který si samostatně můžete stáhnout z odkazu dostupného v článku s názvem *Novela vyhlášky o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti* na www.adam.cz.

V příloze č. 4, „Minimální rozsah vybavení lékárničky pro zotavovací akce pro děti a pro školy v přírodě“, se mění některé pojmy. Zjednodušuje a zobecňuje se charakteristika jednotlivých léků – např. původní „tablety nebo čípky proti bolestem hlavy, zubů (analgetika) a tablety nebo čípky ke snížení zvýšené teploty (antipyretika)“ se nahrazují slovy „přípravky proti teplotě a bolestem (antipyretika, analgetika)“, nebo konkrétní „živočišné uhlí“ se nahrazuje neutrálnějšími slovy „přípravky k užití při průjmů“.

Naopak u položky „obinadlo škrtící pryžové“ dochází k upřesnění rozměrů (60x1250 mm) – to proto, že škrtící

obinadlo příliš úzké (méně než 4 cm) může při zaškrcení poškodit tkáň, tedy poraněnému spíše ublížit, než pomoci (pozor, např. v některých novějších autolékárničkách se dodávala škrtící obinadla úzká i jen 25 mm!).

Změny vyhlášky (kromě posudku) korespondují s návrhy skupiny ČRDM pro zdravotní legislativu. Materiál je samozřejmě kompromisní a zohledňuje připomínky ČČK a dalších konzultačních míst Ministerstva zdravotnictví.

Novelu jako takovou si můžete ve formátu PDF stáhnout ze stránek Ministerstva vnitra ČR.

Michala K. Rocmanová

S registrací pobočného spolku do rejstříku ještě počkejme nejméně do poloviny února

Asociace turistických oddílů mládeže se obrátila na ministerstvo spravedlnosti, které nyní spravuje záležitosti spolkového rejstříku, s dotazem, jak postupovat při registraci nových pobočných spolků do rejstříku spolků.

Formulář, který je nutno v elektronické formě vyplnit, totiž obsahuje pouze možnost zapsání pro spolek hlavní. Zatím tedy není technicky možné zapsat pomocí formuláře novou organizační jednotku s právní subjektivitou, dle terminologie nového Občanského zákoníku (NOZ) pobočný spolek. U tomůž se pobočný spolek nazývá oddíl, u skautů středisko, v Lize lesní moudrosti kmen apod.

Děkujeme tomůž za zaslouženou informaci a prosíme i ostatní, kteří mají s registrací do rejstříku zkušenost, aby se o ni podělili – buď zde na Adamu nebo na specializovaných webových stránkách: noz.crdm.cz

Pracovníkům ministerstva spravedlnosti a soudů snad lze jen popřát, aby se s náporu agendy, přecházející z ministerstva vnitra, dokázali poprat. Nebude to lehká práce. I proto je přechodné období pro aktualizaci údajů u spolků nezvykle dlouhé, tříleté.

Aleš Sedláček, předseda ČRDM

adresa formuláře:
<https://or.justice.cz/ias/tangle/iform>

„...o čem si necháme zdát příště?“
(maxipalanda z archivu Asociace TOM)

Přeposlaná odpověď od ministerstva spravedlnosti:

*Dobrý den,
v současné době probíhá přesun databáze a spisových materiálů z MV. Zápis pobočných organizací se bude provádět na soudu, u kterého je registrována hlavní organizace. Na formuláři pro zápis pobočných organizací se v současné době pracuje, bohužel bude funkční až v polovině února. Omlouvám se za vzniklé potíže.
S pozdravem*

Petr Vlk, odbor informatiky Ministerstva spravedlnosti ČR

ČRDM podepsala smlouvu s pojišťovnou

Koncem prosince minulého roku podepsali zástupci ČRDM a Pojišťovny Kooperativa smlouvu o pojištění sdružení dětí a mládeže pro léta 2014 až 2017. Podrobnosti lze nalézt na internetových stránkách České rady dětí a mládeže – www.crdm.cz.

Na snímku předseda ČRDM Aleš Sedláček a Marek Vondra, zástupce společnosti C.E.B., zajišťující kontakt se zmíněnou pojišťovnou.

-maj-

Do ČRDM zavítal profesor Piřha

Ve středu 15. ledna 2014 zavítal do kanceláře České rady dětí a mládeže profesor Petr Piřha, aby se zástupci Rady probral možnost navázat na dřívější spolupráci, konkrétně na úspěšný projekt realizovaný v roce 2011, nazvaný Stromy Aneřky České. Nabízejí se

mj. letošní volby, ale i morálně silný příběh sv. Aneřky Přemyslovny, jejíž svatořečení před pětadvaceti lety ovlivnilo v mnohém další dění u nás, a pochopitelně také 25. výročí „sametové revoluce“ a vše, co s ní souviselo. Možností, kde by se činnost ČRDM a myšlenky a náměty prof. Piřhy mohly protnout, je více, proto plánujeme další setkání, kde by plány na tento rok již mohly nabýt ostřejší obrysy.

Michala K. Rocmanová

Prof. PhDr. Petr Piřha, CSc., Dr. h. c. - bohemista, lingvista a pedagog, katolický kněz. Po rozdělení republiky byl v letech

1992–1994 ministrem školství. Je autorem mnoha odborných knih o výchově, lingvistice, napsal také řadu životopisů osobností, například Cyrila a Metoděje, sv. Aneřky Přemyslovny, Zdislavy z Lemberka či Jana Sarkandera. Z poslední doby připomeňme např. drobnou knížku s názvem *Občan uvažuje cestou k volbám*.

Dopis předsedovi Rady České televize

Česká rada dětí a mládeže začátkem ledna odeslala dopis, adresovaný doc. PhDr. Milanovi Uhdemu, předsedovi Rady České televize:

Vážený pane předsedo,

dovolte, abychom Vás oslovili jménem České rady dětí a mládeže s následujícím podnětem.

Náš apel se týká četností situací, kdy Česká televize, veřejnoprávní medium placené daňovými poplatníky, zobrazuje pravidelně prezidenta republiky Miloše Zemana s cigaretou, shánějícího se po popelníku, a také v situacích, kdy hovoří blahosklonně o alkoholu, případně přímo alkohol přímo před zraky diváků konzumuje.

Nevoláme po nějaké puritánské cenzuře. Domníváme se však, že zejména pro tu část televizního auditoria, kterou zastupujeme, totiž pro děti a mla-

dé lidi, je takovéto chování nejvyššího ústavního činitele velmi špatným příkladem. Máme za to, že Česká televize by měla zobrazovat člověka – politiky nevyjímaje – v nejrůznějších životních situacích.

Nerozuměli jsme kupříkladu tomu, proč bylo před časem v ČT uvaleno informační embargo na záběry prezidenta s poraněnou nohou. Zranit se může každý z nás a i prezident se sádrou či kulhající na obrazovku podle nás patří. Nepatří na ni to, co prezident, ať vědomě či nevědomky, ve svých veřejných vystoupeních propaguje. Tabakismus a přichylnost k alkoholu. V našich spolicích, jakými je například Junák – svaz skautů a skautek, Asociace turistických oddílů mládeže, Folklorní sdružení České republiky, Pionýr, Česká tábornická unie a desítky dalších, se snažíme vést děti a mladé lidi k aktivnímu způsobu trávení volného času. K tomu však roz-

hodně nepatří konzumace alkoholu či kouření.

Uvítali bychom, kdyby nás v tom Česká televize podpořila a podnikla takové kroky, které by výše popsané situace minimalizovaly.

Děkujeme Vám, vážený pane předsedo, a přejeme dodatečně v novém roku všechno dobré, zdraví a životní pohodu. S přátelským pozdravem

Ing. Aleš Sedláček
předseda České rady dětí a mládeže

Mgr. Tomáš Novotný v.r.
pracovní skupina Stát

Předseda Rady ČT dne 22. 1. 2014 odpověděl, že se Rada České televize bude podnětem zabývat a o výsledku ČRDM zpraví.

-crdm-

KDT: Co chystáme v roce 2014?

Projekt „Kecejme do toho“ bude i letos pokračovat v dosavadních činnostech. Mimo to však chystá řadu novinek, které se projeví zejména během května. Na co se můžete těšit?

„Vím, proč volím“ on tour

Není tajemstvím, že Kecejme do toho je zde hlavně pro vás. Již čtvrtý rok s námi můžete *kecat* do věcí, které se vás týkají. Nejinak tomu bude i v letošním roce, kdy při diskuzích s odborníky i mezi sebou dostanete příležitost ujasnit si a obhájit názor v tématech, která vás zajímají. Letos se zaměříme na novelizovaný Občanský zákoník, který přináší řadu změn pro jednotlivce i organizované skupiny. Stejně tak probereme i téma podnikání mladých lidí, kterému zatím nebylo věnováno příliš prostoru, byť se na dnešním trhu práce stává stále aktuálnější tématem.

V loňském roce jsme se společně věnovali dvěma významným dokumentům – Strategii pro mládež 2020 a Strategii vzdělávání 2020. Obě strategie a jejich vývoj budeme nadále sledovat prostřednictvím pracovních skupin a pravidelně vás budeme informovat o jednotlivých krocích či změnách v těchto dokumentech.

Stejně tak znovu startujeme kampaň „Vím, proč volím“. Tentokrát přineseme všechny potřebné informace k volbám do Evropského parlamentu, které se uskuteční 23. a 24. května. Můžete se opět těšit na přehledný web, kde najdete nejen obecná fakta o volbách, ale i přehledy a informace o jednotlivých kandidátech. Nebudou chybět ani rozhovory a ambasadoři.

Asi největší novinku pro letošek představuje „Vím, proč volím on tour“. Co tento název skrývá? Sérii koncertů populárních kapel ve všech 14 krajích Česka! Tento festival jsme se rozhodli uspořádat pro ještě větší rozšíření a přiblížení kampaně Vím, proč volím. V každém kraji na vás čeká nejen odpoledne a večer plný koncertů, ale také informační stánky k volbám a kampani, zkušenosti odborníci z oboru politologie, a dokonce i samotní kandidáti, se kterými budete moci diskutovat. To vše vám pomůže ujasnit si názor, proč a koho ve volbách do Evropského parlamentu volit.

Již nyní usilovně pracujeme na výběru kapel, míst i na dalších doplňkových aktivitách. A doufáme, že se na jaro s námi těšíte stejně jako my!

Jdeme na Evropu!

Přinášíme vám další možnost, jak oslovit evropské politiky a dát jim najevo, čím by se měli zabývat.

Projekt Kecejme do toho a kampaň Vím, proč volím začali spolupracovat s Ligou mladých voličů (League of Young Voters, dále jen LYV), která se zabývá prosazováním zájmů mladých lidí na poli EU. Víte, co to znamená? No hlavně to, že Vám budeme přinášet informace z mezinárodního dění v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu a možnost ovlivnit samotné kandidáty a jejich politiku. Liga má totiž za cíl prosadit zájmy a témata mladých voličů u velkých politických uskupení, jejichž členy jsou naše národní politické strany. Není to jen nějaké plácání do větru, ale za projektem LYV stojí Evropské fórum mládeže, které má velkou zkušenost s tím, jak působit a lobbovat za zájmy mladých lidí nejen na půdě Evropských institucí.

A jak se to týká přímo Vás? Na našem webu www.vimprocvolim.cz klikněte na stránku youngvoters.eu a řekněte, jaké téma Vás zajímá a čemu by se měli politici věnovat. Samozřejmě můžete podpořit již navržená témata a přidat k nim svůj vlastní komentář. Stránka se Vám zobrazí v angličtině, ale je možné si zvolit volbu češtiny a témata taktéž psát v češtině. Pak je jen na Vás, kolik přátel zapojíte do debaty nad Vaším tématem, a tím je zviditelníte na evropské úrovni. Příjemným bonusem je soutěž o smartphone pro ty, kteří budou na stránce aktivní.

Tak co? Pořád si myslíte, že je Brusel daleko?

Aneta Skřebáková a Michaela Cvachová

Evropské karty mládeže EYCA ve Skotsku

Organizace Young Scot (Mladí Skoti), která provozuje karty EYCA ve Skotsku, uspořádala ve dnech 16.–18. ledna v Edinburku „Reward seminar“, tedy seminář o jejich systému odměn ke skotským kartám „Young Scot/EYCA“. Tohoto semináře se zúčastnili zájemci z řad dalších EYCA organizací, včetně zástupce ČRDM – Miroslava Jungwirtha, který je manažerem projektu Evropských karet mládeže EYCA v ČR.

Nejprve pár čísel, která dokreslují, jak si stojí karty „Young Scot/EYCA“ ve Skotsku:

- počet držitelů karet přesahuje půl milionu (což je něco přes 50% mladých Skotů)
- téměř polovina držitelů (49%) použila kartu v posledních 30 dnech
- držitelé karet EYCA mohou čerpat ve Skotsku 1151 slev
- webové stránky youngscot.org mají 2 miliony přístupů ročně

Organizace Young Scot je finančně plně podporována státem a jejím cílem je podporovat u mladých lidí zájem o ak-

tivní využívání volného času a také využít karet „Young Scot/EYCA“ jako komunikačního kanálu, který umožňuje nejen informačně na mladé lidi působit, ale také od nich sbírat zpětnou vazbu. Jelikož se však nedařilo mladé lidi příliš aktivně do tohoto procesu zapojit, rozhodli se „Mladí Skoti“ vyzkoušet bodový a odměnový systém, jehož představení bylo náplní uskutečněného semináře.

Ve zkratce jde o to, že každý držitel Young Scot/EYCA karty se může zdarma přihlásit do „Reward“ programu. Od té doby má účet, na kterém sbírá body za nejrůznější činnosti. Body se pak dají získat za nejrůznější aktivity, například za návštěvu divadla nebo muzea, za nákup obědu ve školní jídelně (což je pokusem zvrátit trend, že mladí lidé chodí raději do fast foodů), vyplněním dotazníku atp. Získané body lze pak využít na pořízení odměn, které jsou však jen výjimečně dělány formou klasického zboží. Daleko častěji je body možno využít na pořízení nějakého zážitku, kurzu (například jazykového) nebo stáže ve významné společnosti. Celý systém samozřejmě funguje on-line, a to jak

na webu, tak v aplikacích do chytrých telefonů.

Zajímavou informací ze semináře je fakt, že mladí lidé ve Skotsku (ale jistě se to dá zobecnit) rádi body sbírají (a soutěží tak s ostatními mladými lidmi, například formou sdílení na sociálních sítích a skrze mobilní aplikace atp.), ale jen část z nich za body poté kupuje odměny. Doposud byly v systému odměn uděleny tři miliony bodů, ale jen jeden milion bodů byl mladými Skoty využit. Systém odměn se začal ve Skotsku vyvíjet v roce 2011 a v současné podobě funguje přibližně rok.

Díky tomuto systému se podařilo mladé lidi nejen více zapojit do využívání karet Young Scot/EYCA, ale také do dalších doprovodných aktivit. Výrazně se také zlepšila zpětná vazba (vyplňování dotazníků) a návštěvnost stránek Young Scot.

Systém tedy kromě lepší informovanosti o dalších možnostech využití karet Young Scot/EYCA přispěl i k aktivizaci držitelů, kteří se z pasivních držitelů (kteří jen občas využili nějakou slevu) stali držiteli aktivními, kteří nejen více využívají slev, ale znají i další možnosti využití karet a aktivně se zapojují do dalšího dění (soutěží, dotazníků atp.). Systém se tedy ve Skotsku velmi osvědčil a je možné, že se v budoucnu pokusíme o něco podobného i zde v ČR.

Miroslav Jungwirth

Koho si vybavíte, když se řekne „kotlíkáři“?

A jaká forma pobytu v přírodě je blízka Vám?

Jáchym Topol

spisovatel, novinář a hudebník

Jsem prostě – s nadsázkou řečeno – v první řadě foglarovec a starokotlíkář, tramp a lesní duch, a vůbec ne znalec politických kuloárů.

Nejde však jenom o nějaké lesní dobrodružství, ale i o jistou starost o to, co se v přírodě okolo nás děje, respektive o to, co v přírodě provádíme.

Možná to bude působit bizarně, ale už kdysi za komunismu jsem coby signatář manifestu Českých dětí Petra Placáka stvrzoval podpisem své přesvědčení, že mravenci a stromy jsou posvátní. Riskuji sice nějaké to pousmání, ale dodnes si opravdu myslím, že to tak je. Prostě mravenci a stromy jsou posvátní.

A basta!

Z rozhovoru na serveru Česká pozice

(autor Jan Brabec; publikováno se souhlasem J. T.)

Martin Štulla

vedoucí spolku Keltoviny

Kotlíkář je pro mě jiný název pro trampa. Je pro mě člověk, co jezdí do přírody. Ten, kdo v maskáčích spí pod širákem a brnká na kytaru u ohně. Je to fanoušek country a folkové hudby, a proto jezdí také na festivaly, jako je například Porta atd.

Bohužel mé časové zaneprázdnění, díky občanskému sdružení Keltoviny, mi již nedovoluje jezdit tolik do přírody, jako jsem jezdil. Takže můj pobyt v přírodě se zúžil na jednodenní výlety na kole.

Dříve jsem jezdil s tábornickým oddílem České tábornické unie pod stany i pod širák...

Jiří Macek – Čiksika

člen rozšířeného náčelnictva Ligy lesní moudrosti

Při slově kotlíkáři si vybavím především lidi, kteří o trampingu nic nevědí a toto slovo používají. Trampové by se tak asi nikdy nenazvali, už proto, že nejezdí s kotlíky, ale s kochárnami či ledvinami, pánvičkami, případně ešusy.

Ostatně – ten kotlík je moc velký a na usárnu se ani dost dobře přidělat nedá.

Pro pobyt v přírodě je mi blízka každá forma, při níž si mohu odpočinout od moderních vymožeností, kterých mám přes týden ve městě až až: vypínám mobil, spím pod širákem bez hi-tech stanu, na běžkách se obejdu bez vleků, které vytahují lyžaře na sjezdovce, aby se lyžníci neunavili pohybem vzhůru...

Ze sdružení jednou větou

Nakladatelství Eman vydalo knihu Mileny Šimsové „Svět Jaroslava Šimsy“, již anoncuje na svých internetových stránkách YMCA jako obsáhlou životopisnou fresku, mapující životní souvislosti výrazné osobnosti první republiky, bytostného křesťana a demokrata, sekretáře Akademické Ymky a účastníka protinacistického odboje.

www.ymca.cz

„Dokrmování vodních ptáků výlučně starým pečivem je příliš jednostranné a ptáci postrádají další důležité živiny; navíc jsou mnohdy dokrmováni i na rybnících a vodních tocích, které v zimě

zamrzají – a tak se učí zůstat tam, kde to pro ně může být nebezpečné: právě hlad je totiž nutí přelétat na vhodnější zimoviště,“ pojmenovává nejčastější chyby při přikrmování vodních ptáků ošetřovatel ze Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim Petr Švingr.

www.csop.cz

Skautské středisko Dvojka Praha za podpory Skautského institutu uspořádalo v pražské kavárně Café Lajka (v prosinci a lednu) výstavu fotografií „Stoleté album“, originálně přibližující stoletou historii nejslavnějšího českého skautského oddílu Pražská Dvojka, známého

široké veřejnosti díky knihám Jaroslava Foglara („Hoši od Bobří řeky“ aj.).

www.skaut.cz

Folklorní dění se po Vánocích ani náhodou neukládá k zimnímu spánku: Vánoce zakončila Tříkrálová kolední obchůzka, pak začínají plesy a taneční zábavy až do Masopustu...

www.folklornisdruzeni.cz

4. číslo Zpravodaje Kolpingova díla ČR přináší m.j. zajímavý historický pohled na život zakladatele hnutí, Adolfa Kolpinga a počátky jeho činnosti mezi řemeslníckými uční a tovaryši; Zpravodaj se ohlíží také za podzimními aktivitami v Kolpingových rodinách.

www.kolping.cz

Z akce Asociace TOM „Jedenadvacítka“, foto Tomáš Buriánek
Zimní výprava, foto archiv Chmelnického dětského klubu

